

El Grau

Capolat

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Des de la carretera de Sant Llorenç cal agafar el trencant de Coforb, més endavant cal baixar a l'esquerra per una pista de terra fins la masia que apareix a l'inici de l'engorjat del Grau.
Emplaçament	La casa està situada sobre un cap de morral rocós enlairat sobre l'aiguabarreig dels dos torrents que drenen les aigües de la vall de Coforb, per la banda de ponent l'indret és planer, la resta de la casa s'eleva sobre l'engorjat del Grau.
Alçada:	950
Coordenades:	
Latitud:	42.089094145693
Longitud:	1.7968116797993
UTM Est (X):	400493
UTM Nord (Y):	4660368

Classificació

Número de fitxa	08045 - 164
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08044A003000070000SH
Fitxes associades:	

[Barraca margera del Grau](#)
[Trumferes del Grau](#)

Descripció

Es tracta d'un edifici de planta irregular a causa de les diferents ampliacions i la recent reforma per convertir-la en casa de turisme rural. L'edifici principal consta de planta baixa, planta pis i golfes amb una distribució interna irregular a remolc de les ampliacions que es situen cap a ponent i el sud. Hi ha diferents nivells de teulada guiades per les ampliacions, així, l'edifici principal té una coberta a dos vessants amb el carener orientat de nord a sud; l'ampliació de ponent té la coberta a un sol vessant, sota de la coberta de l'edifici principal, i inclinat cap a ponent; l'ampliació meridional que conté les eixides té coberta a dos vessants amb el carener de nord a sud, desplaçat de l'eix de l'edifici principal i elevat sobre la resta de l'edifici.

La pallissa està separada de la casa, ocupa un edifici aïllat al nord-est de la casa, al seu davant hi ha l'era. Uns metres al sud-oest i aprofitant el desnivell d'un marge, es troba la bassa.

De l'estructura, en destaquem:

Els murs de l'edifici original tenen 80 cm de gruix amb un parament fet amb carreus desbastats de pedra sorrenca i lloses lligat amb morter de calç. L'ampliació del segle XVII es diferencia per la disposició irregular de les pedres, les quals no estan treballades i mostren mides diverses amb presència de fragments de teula en el mur. El gruix dels murs és inferior, entre 60 i 70 cm. L'ampliació del segle XVIII té els murs amb un gruix de 50 cm, el seu parament té unes característiques semblants al segle XVII. De l'edifici original de les eixides només en queda la planta baixa, té un gruix de 50 cm amb important presència de pedra tosca.

Les cantoneres en l'edifici original són carreus desbastats de mida similar a les pedres dels murs guardant una perfecta relació amb les filades. En l'ampliació del XVII, són carreus desbastats de pedra sorrenca de mida superior a les pedres dels murs. En l'ampliació del XVIII, es troben grans blocs de pedra sorrenca només treballats a les cares vistes, les cantoneres de les eixides també són de grans dimensions amb la inclusió de blocs de pedra tosca.

No queden obertures originals a l'edifici principal, tan sols unes fornícules en el mur mitger i la boca del forn tapiada. En la planta baixa, mur sud, la porta d'accés a la casa, oberta en les reformes del segle XVII, té llinda de fusta de roure; aquesta porta es tapia parcialment en una època posterior. Els arcs originals de les eixides estan fets amb dovelles de pedra tosca, l'arc central és rebaixat i de dimensions superiors als laterals que són de mig punt.

Observacions:

Es conserva part d'un forn, en molt mal estat de conservació. Es tracta la boca de forn està emmarcada en la part superior per un bloc monolític que dibuixa una obertura en forma d'arc de mig punt realçat, aquest element es recolza en un ampit monolític a nivell de la solera del forn. Tots aquests elements es troben en molt mal estat, l'obertura està tapiada per l'amortització del forn. A tot això, el cos del forn ha desaparegut.

A la banda ponent de la casa hi trobàvem una bassa, construïda aprofitant el desnivell d'un marge rocós, els seus murs tenien un gruix de 80 cm i eren fets amb lloses de pedra sorrenca unida amb

morter de calç, tot dibuixant una planta trapezoïdal. Adossada al mur de llevant hi ha una escala de pedra. A dia d'avui (2021) la bassa ha estat substituïda per una piscina. Les darreres modificacions que ha patit el Grau han vingut motivades per la rehabilitació de llur masia en una masia de turisme rural.

Història

Tot i que la casa del Grau apareix documentada des de 1449, trobem documentat el cognom Grau a Coforb des d'inicis del segle XV, més concretament, l'any 1428, fet que ens indica l'existència ja d'aquest mas. No obstant això, les restes arquitectòniques permeten precisar uns orígens anteriors al segle XV.

Així mateix, l'anàlisi de l'edifici indica els següents moments constructius:

Segle XII-XIII: la casa sembla estar definida per una estructura de planta quadrada que ocupa l'extrem oriental de l'edifici, creiem que podria haver constituït una edificació a mode de torre o casa forta de la qual només es conserva la planta baixa. S'observa una distribució de dos cossos paral·lels separats per un mur mitger orientat d'est a oest.

Segle XVII: s'amplia la casa amb la construcció d'un cos a la banda de ponent i s'eleva l'edifici obtenint la planta pis i unes golfes. Possiblement, el forn de planta baixa data d'aquesta època.

Segle XVIII: en el segle XVIII es féu una nova ampliació també cap a la banda oest, possiblement es tracta de la masoveria, aquesta ampliació presenta menys alçada, quedant per sota del ràfec de l'edifici principal, la part baixa es destinà a corts. També d'aquest període data la construcció d'una eixida a tres nivells que ocupa aproximadament la meitat de la façana (actualment de l'estructura originària tant sols en resten els arcs de la planta baixa), i el pallier que està situat al nord-est de la casa.

Segle XIX: tenen lloc grans reformes que afecten l'interior de la planta pis.

Segle XX: als inicis del segle XX es construeix la bassa que es localitza a prop de l'angle sud-oest de la casa. A finals d'aquest segle es fan grans obres de reforma que afecten l'interior i els dos pisos de les galeries porxades.

Bibliografia

CASACUBERTA, A., CUNILL, J., SÁNCHEZ, J. (2022). Història dels masos del Municipi de Capolat. Inèdit.

CUNILL, Jaume (2020). Els primers cognoms del Berguedà. Inèdit.

SOCIETAT D'ARQUEOLOGIA DEL BERGUEDÀ (2004). Inventari i Catalogació del Patrimoni Cultural moble i immoble del Municipi de Capolat. Inèdit.

